

Ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument met overgangszone van de windmolen Ma Campagne in Wervik

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 8, §1, 2°.

Procedurestappen en vormvereisten

Dit besluit kwam tot stand volgens de procedurestappen en de vormvereisten, beschreven in:

- het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1 tot en met 6.1.8,
- het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, artikel 6.2.1.

De volgende procedurestappen en vormvereisten zijn vervuld:

- de erfgoedwaarden zijn onderzocht;
- de resultaten van het onderzoek zijn opgenomen in een beschermingsdossier;
- advies over de bescherming van het onroerend goed werd gevraagd aan:
 - het college van burgemeester en schepenen van Wervik op 4 mei 2023;
 - de departementen of agentschappen van de Vlaamse overheid bevoegd voor omgeving, mobiliteit en openbare werken en landbouw en visserij op 5 mei 2023;
 - de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed op 5 mei 2023;
- de behandeling van de adviezen is opgenomen als bijlage bij dit besluit;
- de zakelijkrechthouders zijn op de hoogte gebracht van het ontwerp van de voorlopige bescherming op 4 mei 2023;
- een zakelijkrechthouder gaf opmerkingen;
- de behandeling van de opmerkingen van de zakelijkrechthouders is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

Motivering

Het monument windmolen Ma Campagne in Wervik is van algemeen belang wegens de volgende erfgoedwaarden:

- de historische waarde:

Als windgraanmolen illustreert de Ma Campagnemolen de belangrijke economische rol die windmolens speelden van de late 12de eeuw tot en met het interbellum. Op deze plaats

wordt al in 1560 melding gemaakt van een molen. Het figuratief plan van Wervik van Jacob van Deventer geeft ongeveer op deze plaats een standaardmolen aan.

De Ma Campagnemolen illustreert ook het lot dat zeer veel windmolens ondergingen tijdens de Eerste Wereldoorlog. Veel windmolens, waaronder de Ma Campagnemolen, werden in oktober 1914 door de invallende Duitse troepen opgeblazen. Na de oorlog werd ook hier een oude molen, in casu de Knokmolen uit de Dronkaartstraat in Lauwe, aangekocht en heropgericht. De 'nieuwe' molen fungeerde echter niet meer als oliemolen maar enkel als graanmolen. Voor oliemolens was er immers door de invoer van petroleum geen toekomst meer.

De Ma Campagnemolen is tevens een zeer zeldzaam voorbeeld van een standaardmolen die bij windstilte met mechanische kracht werd aangedreven. Naast de achtermolen stond destijds een motor opgesteld die niet alleen de looper maar ook de builmolen met elevator en de haverpletter aandreef. Zodoende probeerde de windmolenaar de concurrentie te ondervangen van de mechanische maalderijen.

- de industrieel-archeologische waarde:

De industrieel-archeologische waarde van de Ma Campagnemolen ligt in de afleesbaarheid van het historisch productieproces, namelijk het malen van granen voor menselijke en dierlijke consumptie. Het integraal aanwezige staande en gaande molenwerk met inbegrip van enkele cultuurgoederen laat toe om nog steeds het geheel van opeenvolgende handelingen te stellen die gezamenlijk leiden tot de productie van meel.

De Ma Campagnemolen is een herkenbaar voorbeeld van een staak- of standaardmolen, historisch het meest voorkomende windmolentype in Vlaanderen. Tot in de vroege 19de eeuw waren de meeste windmolens die opgericht werden, houten staakmolens. Historisch zijn er iets meer dan 2600 houten staakmolens bekend. Daarvan resten er nu 87. Dit maakt dat houten staakmolens zeer zeldzaam zijn.

De windmaalvaardigheid van de Ma Campagnemolen wordt ondersteund door de context, die aan de noordwest- en de noordoostzijde nog gedeeltelijk open is en voldoende windvang garandeert maar die bedreigd wordt, onder meer door bebouwing. Daarom omvat de bescherming een overgangszone. Een overgangszone wordt dus afgebakend in functie van het vrijwaren van de molenbiotoop die de industrieel-archeologische waarde ondersteunt. De molenbiotoop is de omgeving die van invloed is op het functioneren van de molen als maalwerktuig en deze omgeving wordt in de eerste plaats gekenmerkt door openheid. Bij de Ma Campagnemolen is met name de omgeving aan de noordwest- en noordoostzijde nog relatief open maar voor de windvang zijn alle percelen binnen een straal van 100 meter rond de molen van cruciaal belang en kan een zone van 400 meter rond de molen invloed hebben.

Het afbakenen van deze overgangszone draagt bij tot het vrijwaren van de industrieel-archeologische waarde doordat:

- de windtoevoer en -afvoer in functie van de werking van de molen als machine gegarandeerd wordt;
- ze de visuele openheid bewaart: de zichtassen op de molen en het zicht vanaf de molen. Dit is van belang om functionele redenen, met name het goed kunnen inschatten van de weeromstandigheden;
- ze de mogelijkheid tot aan- en afvoer van respectievelijk grondstoffen en producten ondersteunt wat essentieel is voor de werking als machine.

De cultuurgoederen die integrerend deel uitmaken van het monument versterken de industrieel-archeologische waarde ervan.

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING,
WONEN EN ONROEREND ERFGOED BESLUIT:

Artikel 1. De volgende onroerende goederen worden voorlopig beschermd als monument: windmolen Ma Campagne, Kruisekestraat zonder nummer in Wervik, bij het kadaster bekend als: Wervik, eerste afdeling, sectie E, perceelnummer 506G.

De volgende onroerende goederen worden voorlopig beschermd als overgangszone bij het monument: omgeving van de windmolen Ma Campagne, Kruisekestraat 143, 145, 146, 147, 149, 150, 151, 152, 152A, 154, 156, 157, 158, 159, 160, 162, 163, 165, 167, 169, 171, 173, 175, 175A, 177 en zonder nummer, Mesenweg 3, 6 en zonder nummer, Oude Mesenweg 11, 13, 17, 19, 24, 28, 30, 32, 34 en zonder nummer, Klijtbosstraat 2, 4, 5, 6, 7, 9 en zonder nummer, bij het kadaster bekend als: Wervik, eerste afdeling, sectie D, perceelnummers 481A7, 481B7, 481C7, 481D5, 481D7, 481E7, 481T4, 481T6, 481V6, 481W6, 481X6, 481Y6, 481Z6, 482K, 483P, 484B5, 484C5, 484D4, 484H4, 484S5, 484W4, 484X3, 484Y3, 484Y4, 484Z4 en Wervik, eerste afdeling, sectie E perceelnummers 503F, 506D, 506E, 506F, 507A, 508A2, 508E2, 508F2, 508W, 508X, 590A5, 590C5, 590D4, 590D5, 590E4, 590F4, 590F5, 590G4, 590H4, 590K3, 590R4, 590Y4, 590Z4, 592A3, 592B3, 592D, 592E, 592P2, 592W2, 592X2, 592Y2, 592Z2, 594E en deel uitmakend van het openbaar domein (Kruisekestraat, Mesenweg, Oude Mesenweg en Klijtbosstraat).

De cultuurgoederen opgenomen in de bijlage bij dit besluit maken integrerend deel uit van het monument.

Het plan met de aflijning en de plaats van aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van het monument is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

Art. 2. De erfgoedwaarden van het monument zijn:

1° de historische waarde;

2° de industrieel-archeologische waarde;

De erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken van het monument zijn:

De Ma Campagne-molen is een standaardmolen met open voet, rustend op vier teerlingen op een aarden molenbelt. Aan de kant van de Klijtbosstraat stut een bakstenen keermuur de molenberg.

Op de van een arduinen afdeksteen voorziene bakstenen teerlingen liggen telkens drie houten teerlingblokken, waarop de kruisplaten rusten die de eikenhouten standaard dragen. Deze standaard, die sinds de restauratie van 1993-1997 de oude, met ijzer verstevigde standaard vervangt, heeft een lengte van 6,80 meter en een diameter van 0,75 m bij de klauwen. Vier lange en vier korte houten steekbanden rusten onderaan in de kruisplaten en zitten bovenaan vast tegen de standaard en de zetel, die rond de standaard is aangebracht. Afdekplanken beschermen de lange steekbanden.

De molenkast telt twee zolders. Een gebroken kap (mansardekap) dekt de molenkast af en is net als de windzijde (windweeg) gedekt met gekliefde eikenhouten leien. De

staartzijde met inbegrip van de kombuis, de steenrechtzijde (linker zijwand) en de vangzijde (rechter zijwand) hebben een verticale houten beplanking in lichtgrijs geschilderd populierenhout. In zowel de steenrechtzijde als de vangzijde steken twee ronde kijkgaten. De kijkgaten worden afgedicht met een houten kijkgatluikje dat met een houten wervel wordt vastgezet. Een witgeschilderde houten makelaar met bovenop een windwijzer bekroont aan de staartzijde de molenkap. In de staartzijde steekt ter hoogte van de meelzolder een opgeklampte houten deur en ter hoogte van de steenzolder een opgeklampte houten deur. Rechts van de meelzolderdeur bevindt zich onder een met gekliefde eikenhouten leien bedekt lessenaarsdak een kombuis, die ook via een opgeklampte houten deur toegankelijk is. Een luikap voor het buitenluiwerk kenmerkt de molenkap aan de staartzijde. Onder het eveneens met gekliefde eikenhouten leien beklede zadeldakje bevindt zich een houten luik. Aan de windzijde wordt de askop in de molenkap geflankeerd door twee houten windluiken.

De eikenhouten staart is voorzien van drie hangbomen, waarvan twee op de sleeptrede en vastgehecht aan weerszijden van de staartbalk. Bovenaan zijn deze hangbomen voorzien van een witgeschilderde ingesneden versiering. Een kortere hangboom is vastgemaakt aan het uiteinde van de staart. Tussen de hangbomen bevinden zich de kruias en de haspelas. Een houten plank dekt de staartbalk aan de bovenzijde af tegen insijpelend vocht. De houten molentrap met rechts een witgeschilderde leuning hangt aan de staartbalk op. In de trapwangen steken 21 houten treden. Waar de staartbalk door de trap gaat, zijn er twee korte trapwangen. Ter hoogte van de deur naar de meelzolder geeft de molentrap toegang tot een houten balkon op houten schoren. Een witgeschilderde houten leuning schermt het linker gedeelte van het platform af. In de bevloering steekt een beluikt luigat om zakken graan naar boven te hijsen. Het rechter gedeelte wordt ingenomen door de kombuis. Op het maaiveld schoren twee eikenhouten loopstaken de staart om bij het malen het slingeren van de molenkast te verhinderen.

Het gevlucht bestaat uit een wiekenkruis van twee geklinknagelde roeden (een binnen- en buitenroede) en heeft een vlucht van 24 meter. De metalen roeden steken doorheen de gietijzeren askop die op de molenas is bevestigd. De bezeilde roeden zijn voorzien van gewone windplanken en voor- en achterhekken. IJzeren roedekettingen leggen de roeden vast aan de kruipalen. In de molenbelt zijn in een cirkel rond de teerlingen twaalf eikenhouten kruipalen geheid. Met de wiekhaak worden de roeden voortgeduwd of dichterbij getrokken.

De meelzolder, waarop het balkon en de molentrap aansluiten, rust op de vier berriebalken die net boven de zetel twee aan twee kruiselings over elkaar om de standaard heen zijn gelegd. Centraal bevindt zich de standaard met een geprofileerde boezem (brasem) waarop de eikenhouten steenbalk rust. In de onmiddellijke nabijheid van de standaard bevinden zich twee houten meelgoten die in relatie staan met de twee maalstoelen op de steenzolder en op de meelzolder uitgeven in één meelbak. In elke meelgoot steekt een meelschuif. De meelbak onderaan de meelgoten is aan beide zijkanten voorzien van een ijzeren haakje om de zakken bij het vullen aan op te hangen. Boven de meelbak hangt een touw met schuifloop en een ijzeren haak om de meelzak bij het vullen open te houden. Bij de meelgoot hoort een meelschep om de zak al dan niet bij te vullen. Met het houten scheiplankje in de meelbak wordt het meel tegengehouden bij het wisselen van zak. Tevens is de meelzolder uitgerust met een builmolen, een elevator (of jacobsladder) en een haverpletter. Voor de aandrijving van de haverpletter, de builmolen (met zeeftrommel en kloppers) en de elevator, die de builmolen met meel bevoorraadt, is op de steenzolder een overbrengingsas met houten riemschijven en riemen voorzien. Vooraan op de meelzolder zit een deels houten deels metalen brugbalans met bijhorende gewichten verzonken in de plankenvloer. Onder de zoldering bevinden zich twee pasbalken en ezels van de lichten die de afstand tussen de twee paar

molenstenen op de bovenliggende steenzolder regelen. Deze lichtmechanismen bestaan ter hoogte van de meelzolder uit een pasbalk, een ezel en pasblokken en ter hoogte van de steenzolder uit een lichtboom, een lichttouw met gewicht, een lichtsteunpunt en een lichtijzer. Tegen de vangwand leidt een houten steektrap met een touw als leuning naar de steenzolder.

De bovenliggende steenzolder telt twee maalstoelen, een voormolen en een achtermolen. Beide bestaan uit een koppel molenstenen (een looper en een ligger) met als toebehoren in het bijzonder een steenkist, kuipdeksel, tremen, een schudbak en een graanbak. De stenen van de voormolen zijn van het zelfscherpende type, die van de achtermolen zijn van zoetwaterkwartsiet. Om deze te scherpen is in de molen een scherphamer aanwezig. Van de voormolen vermeldt het staak- of klauwijzer op zijn vier zijden "GICA/LLEV/VIJF/1798", met daaronder telkens een zelfde bladmotief. Het klauwijzer van de achtermolen vertoont twee rijen driehoek-motieven. Het openleggen van de stenen gebeurt er op de oude werkwijze met een steenreep. Bij elke steenkuip bevindt zich op de zoldervloer het bovendeel van het lichtwerk dat de afstand tussen de molenstenen regelt. Tegen de vangzijde bevindt zich de molenvang, in hoofdzaak bestaande uit een metalen hoepelvang met houten schoen (die met kleine kettingen aan de molenkap is bevestigd), een sabelijzer, eikenhouten vangbalk, houten vangezel, houten vanghaak en een houten vangtrommel met vangtouw. In de plankenvloer steekt een luiluk waarlangs de zakken graan en meel tussen de meelzolder en de steenzolder worden verhandeld.

Onder de kap bevindt zich de eikenhouten molenas met de gietijzeren insteekaskop. Op de molenas steken twee grote aswielen. Het grootste wiel, het vangwiel, draagt de inscriptie "IONNES STEVERLINCK/1776". Het wiel, van het type stropwiel, telt 52 beukenhouten kammen en drijft een bonkelaar (of klein kamwiel) met 12 kammen aan. Dit kamwiel steekt op het staakijzer van de achtermolen. Het kleinere aswiel, het voorwiel, heeft 44 beukenhouten kammen en haakt in in de bonkelaar (of klein kamwiel) met 10 kammen, die op het staakijzer van de voormolen is bevestigd. Via een ijzeren overbrengingsas met houten riemschijven en bijhorende drijfriemen worden ook de builmolen, de elevator en de haverpletter op de meelzolder aangedreven.

Onder de kap bevindt zich het luiwerk om zowel binnen- als buitenwerks zakken graan en meel te verhandelen. Kenmerkende onderdelen zijn de houten luias, het eveneens door het vangwiel aangedreven houten luiwiel, het houten klauwwiel (of gaffelwiel) met klauwreep en de binnen- en buitenrepen.

Art. 3.1. De beheersdoelstellingen voor het monument zijn:

- 1° het behoud van de erfgoedkenmerken en -elementen die de basis vormen voor de erfgoedwaarden. Dit veronderstelt vakkundig onderhoud en indien nodig conserverende ingrepen. Bewaren gaat steeds voor op vernieuwen. Nieuwe ingrepen en wijzigingen in het gebruik van de molen vereisen een geïntegreerde aanpak waarbij de impact op het geheel wordt afgewogen en waarbij de draagkracht van de molen niet wordt overschreden;
- 2° het behoud als windmaalvaardige molen met betrekking tot zowel het interieur en het exterieur als het perceel;
- 3° het behoud van het bestaande gevlucht tenzij geopteerd wordt voor een verdekking zoals vroeger voorzien;
- 4° het behoud van de cultuurgoederen in het monument. Dit veronderstelt vakkundig onderhoud en indien nodig conserverende ingrepen. Bewaren gaat steeds voor op vernieuwen.

Art. 3.2. De beheersdoelstellingen voor de overgangszone zijn:

- 1° de huidige windtoevoer en -afvoer blijvend verzekeren en het ondersteunen van ingrepen die de windtoevoer en -afvoer verbeteren in functie van de werking van de molen als machine;
- 2° het vrijwaren van een visuele openheid: het zicht vanaf de molen (om functionele redenen, met name het goed kunnen inschatten van de weeromstandigheden) en het zicht op de molen (zodat de molenaar letterlijk en figuurlijk een oogje in het zeil kan houden);
- 3° het vrijwaren van de mogelijkheid tot aan- en afvoer van respectievelijk grondstoffen en producten, wat ook essentieel is voor de werking als machine, bijvoorbeeld door het behoud en onderhoud van een molenbaantje dat ook dienst kan doen voor onderhouds- en restauratiewerken.

Art. 4.1. De zakelijkrechthouder en de gebruiker houden het monument in stand en onderhouden het door:

- 1° het monument als een goede huisvader te beheren en de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen tegen schade door brand, blikseminslag, diefstal, vandalisme, wind of water;
- 2° de toestand van het monument regelmatig te controleren;
- 3° regulier onderhoud uit te oefenen;
- 4° onmiddellijk passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen te nemen in geval van nood;
- 5° de nodige maatregelen nemen om de werking als werktuig te verzekeren;
- 6° de windvang voor windmolens te vrijwaren;
- 7° het werkend industrieel erfgoed regelmatig in werking stellen volgens de regels van de kunst. Met de werking wordt bedoeld het functioneren van het totale productieproces waar dat mogelijk is.

Art. 4.2. De zakelijkrechthouder en de gebruiker houden de overgangszone in stand en onderhouden ze door:

- 1° de huidige windvang voor de windmolen te vrijwaren door:
 - a) in een straal van 100 meter rond de molen de hoogte van hindernissen (bebouwing, grondwerken en beplanting) zoveel mogelijk te beperken tot onder de onderzijde van de wieken in verticale stand, zeker aan de kant van de overheersende windaanvoer (zuidwest) en windafvoer (noordoost).
 - b) buiten een straal van 100 meter rond de molen de hoogte van hindernissen zoveel mogelijk te beperken tot 1 meter hoger dan de onderzijde van de wieken per 100 meter, gerekend vanaf de molen. Voor deze zone kan ook de formule van Beljaars gehanteerd worden. Deze is gebaseerd op de ruwheid van het terrein, de afstand tot de molen, de gewenste maximale windreductie, de askophoogte van de molen en het landschapsreliëf. De toelaatbare hoogte van de hindernis wordt dan berekend volgens de formule $(x/n) + c*z + TAW$.
 - n = coëfficiënt voor ruwheid terrein (140 bij open, 75 bij ruw en 50 bij gesloten). Voor de Ma Campagnemolen is dit ruw (75);
 - x = afstand van de hindernis tot de molen in m;
 - c = coëfficiënt windreductie. Deze wordt best beperkt tot maximaal 5% (factor 0,2) en mag zeker niet meer zijn dan 10 % (factor 0,3);
 - z = askophoogte in meter (helft gevluucht + hoogte belt, berg of stelling)
 - TAW (hoogtepeil ten aanzien van het maaiveld van de molen)

Voor de Ma Campagnemolen in Wervik (die een ashoogte heeft van 14 meter) betekent dit dat de toegelaten hoogte van een hindernis op 100 meter van de molen best beperkt wordt tot 4,13 meter $((100/75) + 0,2*14)$ en zeker niet hoger mag zijn dan 5,53 meter $((100/75) + 0,3*14)$, telkens op voorwaarde dat het hoogtepil van het maaiveld identiek is aan dat van de molen.

- c) enkel af te wijken van de onder a en b opgesomde richtlijnen indien de hindernissen geen bijkomende windhinder veroorzaken. Dit is het geval zijn voor een hindernis die zich bevindt achter een bestaande hindernis, gerekend vanaf de molen. Maar er wordt ook rekening gehouden met de windhinder die al bestaat door een verder afgelegen hindernis. Voor bebouwing kan verder in beperkte mate afgeweken worden van de onder a en b opgesomde richtlijnen. Hierbij wordt rekening gehouden met de breedte van de nieuwe hindernis (idealiter niet groter dan de lengte van het gevlucht), de oriëntatie van het dak (idealiter volgt de nok zoveel mogelijk de straal van de cirkel rond de molen), de dakhelling (idealiter zo steil mogelijk), het dakvolume (idealiter zo eenvoudig mogelijk, zonder dakkapellen) en het bouwvolume (idealiter met afgeronde hoeken en (half)open wanden, dit laatste bijvoorbeeld bij autobergplaatsen).
- d) bij beplanting rekening te houden met de te verwachten groei. Om die reden wordt het aanplanten van zowel hoogstammen als bomenrijen vermeden. Het knotten of snoeien van bomen wordt aanbevolen, evenals het vervangen van zieke of gekapte windhinderende beplanting door een meer gepaste, lagere beplanting.

2° de zichten op de molen vanaf het openbare domein zoveel mogelijk te behouden;

3° de wegen te behouden en onderhouden.

Art. 5.1. Een toelating is vereist voor de volgende handelingen aan of in het monument windmolen Ma Campagne in Wervik:

1° het plaatsen, slopen, verbouwen of heropbouwen van een constructie;

2° het verwijderen, vervangen, wijzigen of verstevigen van constructieve elementen;

3° het verwijderen, vervangen of wijzigen van historische materialen en het toepassen van behandelingen met als doel de historische materialen te reinigen, te herstellen, te verduurzamen of te beschermen tegen verweer en aantasting;

4° het uitvoeren van de volgende werken aan de open voet:

a) het verwijderen van voegen en het hervoegen van de teerlingen;

b) het verwijderen en vervangen of wijzigingen van de afdekstenen op de teerlingen;

c) het verwijderen en vervangen of wijzigen van de houten teerlingsblokken.

5° het uitvoeren van de volgende werken aan de molenkast, de molenkap met balkons, molenstaart, het kruierwerk, de molentrap en het gevlucht:

a) het verwijderen, vervangen of wijzigen van de molenkast (constructie, volume, materialen en afwerking);

b) het verwijderen, vervangen of wijzigingen van de molenkap (constructie, volume, materialen en afwerking) en de dakbedekking;

c) het verwijderen, vervangen of wijzigen van de molenstaart;

d) het verwijderen, vervangen of wijzigen van het kruierwerk;

e) het verwijderen, vervangen of wijzigen van de molentrap met balkons;

f) het verwijderen, vervangen of wijzigen van het gevlucht;

g) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van de kleur, textuur of samenstelling van de afwerkingslagen;

h) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van buitenschrijnwerken, inclusief deuren, luiken, ramen, beslag en hang- en sluitwerk;

i) het aanbrengen, vervangen of wijzigen van opschriften, publiciteitsinrichtingen of uithangborden, met uitzondering van verkiezingspubliciteit en met

uitzondering van publiciteitsinrichtingen, waarbij wordt bekendgemaakt dat het goed te koop of te huur is, op voorwaarde dat de totale maximale oppervlakte niet meer bedraagt dan 4 m².

6° het uitvoeren van de volgende omgevingswerken:

- a) het verwijderen, vervangen of wijzigen van de keermuur;
- b) het verwijderen, vervangen of wijzigen van de kruipalen;
- c) het plaatsen of wijzigen van boven- en ondergrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
- d) het aanleggen, structureel en fundamenteel wijzigen of verwijderen van wegen en paden;
- e) het vellen of beschadigen van bomen of struiken en elke handeling die een wijziging van de groeiplaats en groeivorm tot gevolg kan hebben;
- f) het aanplanten van bomen of heesters;
- g) alle werken of activiteiten die het microreliëf en de vegetatie kunnen wijzigen of beschadigen;
- h) het aanbrengen of wijzigen van afsluitingen.

7° het uitvoeren van de volgende handelingen aan of in het interieur van de gesloten voet en de molenkast en -kap en aan het cultuurgoed:

- a) het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van interieurelementen (molenuitrusting);
- b) het uitvoeren van destructief materiaaltechnisch onderzoek;
- c) het uitvoeren van structurele werken en het toevoegen van nieuwe structuren;
- d) het uitvoeren van werken die het uitzicht of de indeling van het interieur wijzigen;
- e) het verwijderen, vervangen of wijzigen van historische materialen en het toepassen van behandelingen met als doel de historische materialen te reinigen, te herstellen, te verduurzamen of te beschermen tegen verweer en aantasting;
- f) het verwijderen, vervangen of wijzigen van vloeren, trappen, wand- en zolderafwerking, binnenschrijnwerken, inclusief het beslag en hang- en sluitwerk, en van de waardevolle interieurdecoratie;
- g) het bepleisteren van niet-bepleisterde elementen of het bepleisteren met een andere samenstelling of textuur, alsook het ontpleisteren van bepleisterde elementen;
- h) het beschilderen van ongeschilderde elementen of het schilderen in andere kleuren of kleurschakeringen of met een andere verfsoort dan de aanwezige.

8° het uitvoeren van volgende handelingen aan de beschermde en nog in gebruik zijnde machines:

- a) het wijzigen, vervangen of herstellen van het beschermde goed of onderdeel ervan met niet-originele materialen en constructietechnieken;
- b) het volledig of gedeeltelijk uiteen nemen, verplaatsen of wijzigen van de technische kenmerken.

Art. 5.2. Een toelating is vereist voor de volgende handelingen aan of in de overgangszone:

1° het plaatsen, slopen, verbouwen of heropbouwen van een constructie voor zover deze werken invloed hebben op de windtoevoer en -afvoer van de molen, het zicht vanaf en naar de molen, en op de mogelijkheid tot aan- en afvoer van respectievelijk grondstoffen en producten.

2° het uitvoeren van de volgende omgevingswerken voor zover deze werken invloed hebben op de windtoevoer en -afvoer van de molen, het zicht vanaf en naar de

molen, en de mogelijkheid tot aan- en afvoer van respectievelijk grondstoffen en producten:

- a) het plaatsen of wijzigen van boven- en ondergrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
- b) het aanleggen, structureel en fundamenteel wijzigen of verwijderen van wegen en paden;
- c) het verwijderen of wijzigen van parkconstructies;
- d) het aanleggen of wijzigen van verhardingen;
- e) het vellen of beschadigen van bomen of struiken en elke handeling die een wijziging van de groeiplaats en groeivorm tot gevolg kan hebben;
- f) het aanplanten van bomen of heesters;
- g) alle werken of activiteiten die het microreliëf en de vegetatie kunnen wijzigen of beschadigen;
- h) het aanbrengen of wijzigen van afsluitingen.

Er is geen toelating vereist voor:

1° regulier onderhoud;

2° passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen in geval van nood.

Brussel, 29/09/23

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Getekend door: Matthias Diependaele (Si)
Getekend op: 2023-09-29 09:09:19 +02:0
Reden: ik keur dit document goed

Matthias DIEPENDAELE